

۵۳۵۷۷/۱۰۰۵۸۲
۱۳۹۹/۹/۱۸

جمهوری اسلامی ایران
رئیس جمهور

بسمه تعالی

"با صلوات بر محمد و آل محمد"

جناب آقای دکتر قالیباف

رئیس محترم مجلس شورای اسلامی

لایحه "اصلاح قانون توسعه حمل و نقل عمومی و مدیریت مصرف سوخت" که به پیشنهاد وزارت کشور در جلسه ۱۳۹۹/۷/۱۶ هیئت وزیران به تصویب رسیده است، برای طی تشریفات قانونی به پیوست تقدیم می شود.

حسن روحانی
رئیس جمهور

عفا
۱۶۲۵

تاریخ	کد	تایید نهایی
۱۳۹۹/۷/۲۷	۱۳۹۹/۷/۲۷	۱۳۹۹/۷/۲۷

رونوشت: دفتر رئیس جمهور، دفتر معاون اول رئیس جمهور، شورای نگهبان، معاونت حقوقی رئیس جمهور، معاونت امور مجلس رئیس جمهور، وزارت کشور، وزارت راه و شهرسازی، دبیرخانه شورای اطلاع رسانی دولت و دفتر هیئت دولت.

۵۳۵۷۷/۱۵۰۵۸۲
۱۳۹۹/۹/۱۸

بسمه تعالی

مقدمه توجیهی:

نظر به موانع و مشکلات موجود در قانون توسعه حمل و نقل عمومی و مدیریت مصرف سوخت از قبیل عدم توجه به ایجاد منابع پایدار در شهرها جهت توسعه و مدیریت و بهبود حمل و نقل شهری، عدم تحقق منابع و کمک‌های مالی پیش‌بینی شده در قانون و ضرورت ترویج سفرهای غیرموتوری و کاهش سفرهای موتوری، توسعه حمل و نقل عمومی و جابه‌جایی بار از طریق شبکه حمل و نقل ریلی، مدیریت مصرف انرژی در حمل و نقل و افزایش ایمنی و کاهش خطرات ناشی از حوادث رانندگی، لایحه زیر برای طی تشریفات قانونی تقدیم می‌شود:

لایحه اصلاح قانون توسعه حمل و نقل عمومی و مدیریت مصرف سوخت

ماده واحده- قانون توسعه حمل و نقل عمومی و مدیریت مصرف سوخت - مصوب ۱۳۸۶- و اصلاحات بعدی آن به شرح زیر اصلاح می‌شود:

۱- ماده (۱) به شرح زیر اصلاح می‌شود:

الف- عبارت "دولت مکلف است در جهت توسعه حمل و نقل درون‌شهری و برون‌شهری کشور و مدیریت بر مصرف سوخت" به عبارت "دولت و شهرداری‌ها در حدود صلاحیت‌های قانونی خود حسب مورد مکلفند در جهت توسعه و بهبود و هماهنگ‌سازی حمل و نقل درون‌شهری و برون‌شهری و کشتیرانی ساحلی کشور و مدیریت بر مصرف سوخت با اولویت توسعه حمل و نقل عمومی (اتوبوسرانی و ریلی)، ترویج سفرهای غیرموتوری و کاهش سفرهای موتوری" اصلاح می‌شود.

ب- واژه‌های "بهبودسازی" به واژه "مدیریت" اصلاح می‌شود.

پ- واژه "خدمات" بعد از واژه "عرضه" حذف می‌شود.

ت- عبارت "در حمل و نقل" بعد از عبارت "مصرف انرژی" اضافه می‌شود.

ث- عبارت "تولید خودرو" به عبارت "تولید و واردات خودرو" اصلاح می‌شود.

ج- عبارت "حداکثر از ابتدای سال ۱۳۹۱ هجری شمسی" به عبارت "با رویکرد کاهش مصرف سوخت و کاهش آلاینده‌های ناشی از حمل و نقل، ارتقای ایمنی تردد و کاهش حوادث رانندگی" اصلاح می‌شود.

چ- تبصره ماده (۱) حذف می‌شود.

۲- در بند (۱) ماده (۲)، واژه "یارانه‌ای" به عبارت "به صورت یارانه یا کمک زیان" اصلاح و عبارت "دولتی و" قبل از واژه "غیردولتی" اضافه می‌شود.

۳- در بند (۲) ماده (۲)، واژه "همگانی" به واژه "عمومی" اصلاح و عبارت "، موتورسیکلت برقی و دو نیرویی، دوچرخه برقی، شناور مسافری، شناورهای کوچک باری فلزی" قبل از عبارت "و قطعات و تجهیزات مربوطه" اضافه می‌شود.

۴- در بند (۳) ماده (۲)، عبارت "ناوگان ریلی (شهری و برون شهری)" به عبارت "ناوگان حمل و نقل عمومی بار و مسافر در بخش درون سرزمینی و آبهای تحت حاکمیت جمهوری اسلامی ایران و سامانه‌های هوشمند حمل و نقل و شدآمد (ترافیک)" اصلاح می‌شود.

۵- بندهای (۵) و (۶) ماده (۲) به شرح زیر اصلاح می‌شوند:

۵- اعمال سیاست‌های تشویقی- حمایتی و جذب سرمایه طی برنامه‌های پنجساله به منظور رقابتی نمودن حمل و نقل ریلی بار و مسافر نسبت به جاده‌ای از طرق مختلف از جمله توسعه زیرساخت‌ها و ایجاد سامانه (سیستم)‌های حمل و نقل ترکیبی و تکمیل خطوط فرعی ریلی.

تبصره- کمک‌ها، تخفیفات و تسهیلات موضوع این ماده حسب تشخیص دولت می‌تواند در مورد سایر شقوق حمل و نقل عمومی و دریایی و هوایی نیز اعمال شود.

۶- اعطای تخفیف در مالیات پرداختی برای بخش‌های دولتی و غیردولتی تولیدی که با هماهنگی شرکت راه‌آهن جمهوری اسلامی ایران اقدام به احداث خطوط فرعی و اتصال مراکز تولیدی خود به شبکه حمل و نقل ریلی کشور نموده و سالانه بیش از پنجاه درصد (۵۰٪) از حجم محصولات تولیدی خود را از طریق شبکه ریلی حمل نمایند، به میزان یکصد و ده درصد (۱۱۰٪) سرمایه‌گذاری صورت گرفته برای احداث خطوط فرعی فوق‌الذکر.

۶- ماده (۳) به شرح زیر اصلاح می‌شود:

ماده ۳- تمام دستگاه‌های اجرایی دولتی و شهرداری‌ها جهت حمل بارهای با فاصله سیر بالای (۵۰۰) کیلومتر در صورت وجود مسیر حمل و نقل ریلی مکلفند جابه‌جایی بار از طریق شبکه حمل و نقل ریلی را در اولویت قرار دهند.

۷- ماده (۴) به شرح زیر اصلاح می‌شود:

ماده ۴- وصولی‌های موضوع ماده (۲) این قانون و همچنین کمک‌های دولت در اجرای این قانون از محل درآمدهای عمومی، بین وزارت کشور (شهرداری‌ها) و وزارت راه و شهرسازی در راستای کمک به اجرای اهداف مندرج در ماده (۱) این قانون به نسبت مساوی در قالب بودجه‌های سنواتی توزیع می‌شود. درآمدهای مذکور به صورت صددرصد (۱۰۰٪) تخصیص یافته تلقی می‌گردد.

۸- ماده (۵) به شرح زیر اصلاح می‌شود:

ماده ۵- به منظور افزایش ایمنی و کاهش خطرات ناشی از حوادث رانندگی و نرخ خطرپذیری (ریسک) بیمه شخص ثالث، معادل ده درصد (۱۰٪) از نرخ صدور بیمه‌نامه‌های شخص ثالث توسط شرکت‌های بیمه‌گر از متقاضیان اخذ و به نسبت مساوی به حساب سازمان راهداری و حمل و نقل جاده‌ای و سازمان شهرداری‌ها و دهیاری‌های کشور نزد خزانه‌داری کل کشور واریز می‌گردد تا علاوه بر بودجه سالیانه حسب مورد جهت رفع نقاط و تقاطع بر حادثه شهری و برون شهری از طریق اصلاح هندسی و نصب علائم عمودی و افقی و تجهیزات ایمنی راه‌ها، معابر، تقاطع‌ها و سامانه‌های حمل و نقل عمومی، احداث گذرگاه‌های هم‌سطح و غیرهمسطح ایمن عبور پیاده، ایمن‌سازی مسیرهای پیاده‌روی و دوچرخه سواری، احداث کمربندی یا کنارگذر شهرها، ایجاد و توسعه سامانه‌های هوشمند و اپایش (کنترل) سرعت، نظارت شدآمدی (ترافیکی) و ثبت تخلفات هزینه گردد.

۹- ماده (۶) به شرح زیر اصلاح می‌شود:

ماده ۶- شوراهای اسلامی شهرها می‌توانند نسبت به تعیین عوارض برای خودروهای مجاز به تردد در معابر شهری متناسب با پیمایش و آلاینده‌گی آنها در معابر مذکور (براساس نتایج معاینه فنی)، در چهارچوب سیاست‌های کلی دولت و دستورالعمل‌های ابلاغی وزارت کشور اقدام نمایند. پس از وصول و واریز عوارض موضوع این ماده به حساب شهرداری‌ها، شهرداری‌های مربوط مکلفند عوارض مذکور را صرفاً در اجرای ماده (۱) این قانون هزینه نمایند.

تبصره- ناوگان برون شهری دارای اسناد حمل (الکترونیکی و غیرالکترونیکی) مورد تأیید سازمان راهداری و حمل و نقل جاده‌های مجاز به تردد در جاده‌های کشور از پرداخت کلیه عوارض موضوع این ماده به استثنای عوارض آلاینده‌گی معاف می‌باشند. عوارض آلاینده‌گی ناوگان برون شهری متناسب با سن و پیمایش، براساس نتایج معاینه فنی، توسط سازمان راهداری و حمل و نقل جاده‌ای تعیین، دریافت و در اجرای ماده (۱) این قانون هزینه می‌گردد.
۱۰- ماده (۷) به شرح زیر اصلاح می‌شود:

ماده ۷- شهرداری شهرهای با جمعیت بالای پنجاه هزار نفر موظفند از منابع مالی شهرداری نسبت به تهیه، بازنگری و بروزرسانی طرح جامع حمل و نقل و شدآمد (ترافیک) درون شهری مشتمل بر چشم‌اندازها، راهبردها، سازوکارها و برنامه‌های مدیریت عرضه و تقاضای سفر، جهت تصویب در شورای عالی هماهنگی ترافیک شهرهای کشور اقدام نمایند. شهرداری‌های مذکور مکلفند ظرف شش ماه از تاریخ تصویب طرح‌های جامع، نسبت به تهیه طرح‌های موضعی مطابق معیارها و ضوابط ابلاغی شورای عالی هماهنگی شهرهای کشور جهت تصویب در شورای هماهنگی ترافیک استان مربوط اقدام نمایند. مرجع تصویب طرح‌های موضعی در شهر تهران، شورای حمل و نقل و ترافیک شهر تهران خواهد بود.

تبصره- وزارتخانه‌های راه و شهرسازی و کشور مکلفند شرایط تهیه و تصویب همزمان طرح جامع شهرسازی و معماری و طرح جامع حمل و نقل و شدآمد (ترافیک) شهرها را مطابق ضوابط مندرج در آیین‌نامه اجرایی این قانون فراهم نمایند.

۱۱- ماده (۸) به شرح زیر اصلاح می‌شود:

ماده ۸- شرکت‌ها و مؤسساتی که در امر حمل و نقل شهری بار در محدوده شهری فعالیت می‌نمایند موظفند بر حسب نوع فعالیت برای هر جابه‌جایی بار، از بارنامه‌های شهری تحت مدیریت شهرداری‌ها استفاده نمایند و به جای آن مجاز به استفاده از اوراق انحصاری- اختصاصی یا انواع دیگر نمی‌باشند. بارنامه شهری، سند کشف از حقوق مالکیت است که طرح و نحوه تنظیم و استفاده از آن مطابق ضوابط ابلاغی شورای عالی هماهنگی ترابری کشور مشخص شده و به صورت الکترونیکی یا غیرالکترونیکی صادر و تمامی آثار حقوقی بارنامه داخلی را دارا می‌باشد. میزان عوارض صدور بارنامه شهری در محدوده شهری توسط شورای اسلامی شهرها تعیین و در راستای اهداف این قانون هزینه می‌گردد.

تبصره ۱- ناوگان بار برون شهری دارای اسناد حمل (الکترونیکی و غیرالکترونیکی) مورد تأیید سازمان راهداری و حمل و نقل جاده‌ای در مسیرهای مندرج در بارنامه، از بارنامه شهری موضوع این ماده معاف می‌باشند.

تبصره ۲- خودداری از صدور بارنامه توسط شرکت‌های حمل و نقل تخلف محسوب شده و وفق ماده (۳۱) قانون رسیدگی به تخلفات رانندگی - مصوب ۱۳۸۹ - مورد رسیدگی قرار خواهد گرفت. مأمورین راهنمایی و رانندگی موظفند نسبت به جریمه نمودن وسایل نقلیه باری فاقد بارنامه مطابق نرخ جریمه‌ای که وفق ماده (۲۱) قانون یادشده به تصویب هیئت وزیران خواهد رسید اقدام نمایند.

تبصره ۳- مرسولات و محمولات پستی موضوع تبصره (۲) بند (ج) ماده (۲) قانون اساسنامه شرکت ملی پست جمهوری اسلامی ایران که توسط شرکت ملی پست جمهوری اسلامی ایران و سایر کاروران موضوع ماده (۲۲) قانون یادشده دارای مجوز حمل هستند، تابع قوانین و مقررات مربوط می‌باشند.

۵۳۵۷۷/۱۰۰۵۸۲
۱۳۹۹/۹/۱۸

۱۲- ماده (۱۰) به شرح زیر اصلاح می‌شود:

ماده ۱۰- شهرداری‌ها و شوراهای اسلامی شهرهای با جمعیت بالای دویست هزار نفر موظفند در تهیه و تصویب بودجه سالانه شهرداری و تخصیص اعتبارات دولتی مرتبط با حمل و نقل و شدآمد (ترافیک) با اولویت توسعه سامانه‌های حمل و نقل عمومی عمل نمایند. شهرداری‌ها می‌توانند برای توسعه زیرساخت‌های حمل و نقل شهری و اجرای طرح‌های مرتبط با حمل و نقل بار و مسافر با اولویت ایجاد و بهبود سامانه‌های حمل و نقل عمومی از ابزارهای تأمین مالی از قبیل تسهیلات منابع داخلی و خارجی، اوراق مشارکت، طرح‌های خرید خدمت و مشارکت بخش عمومی و خصوصی استفاده نمایند.

تبصره ۱- شهرداری‌های با جمعیت بیش از پنجاه هزار نفر مکلفند حداقل بیست درصد (۲۰٪) اعتبارات مربوط به قانون مالیات بر ارزش افزوده را در چارچوب ضوابط ابلاغی وزارت کشور صرف توسعه و بهبود سامانه‌های حمل و نقل عمومی و نوسازی ناوگان اتوبوسرانی و مینی‌بوسرانی نمایند.

تبصره ۲- سامانه‌های حمل و نقل عمومی از جمله سامانه‌های اتوبوسرانی شهری مشمول مفاد ماده (۶۷) قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲) - مصوب ۱۳۹۳- و بندهای (الف) و (ب) ماده (۵۲) قانون برنامه پنجساله ششم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران - مصوب ۱۳۹۵- می‌شوند.

تبصره ۳- وزارت کشور مکلف است بر روند اجرای این ماده توسط دستگاه‌های مربوطه به طور مستمر نظارت نماید و در صورت عدم اجرا، مراتب را به مراجع مربوط اعلام نماید.

۱۳- مواد (۱۱) و (۱۳) حذف و متون زیر به عنوان مواد (۱۱)، (۱۲) و (۱۳) الحاق و ماده (۱۲) به عنوان ماده (۱۴) تلقی و در آن عبارت "دو ماه" به عبارت "شش ماه" و عبارت "سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور" به عبارت "سازمان برنامه و بودجه کشور" اصلاح و عبارت "نماینده ویژه ریاست جمهوری"، حذف می‌شود:

ماده ۱۱- به منظور افزایش سرمایه‌گذاری داخلی و خارجی در طرح‌های ایجاد و توسعه سامانه‌های حمل و نقل عمومی شهری و حمایت از شرکت‌های اتوبوسرانی و بهره‌برداری قطار شهری، دولت و شهرداری‌ها موظفند به نسبت مساوی نسبت به پرداخت مابه‌التفاوت نرخ بلیط مصوب و قیمت تعیین شده در طرح توجیه اقتصادی که به تصویب مراجع ذی‌ربط رسیده باشد، اقدام نمایند.

تبصره ۱- مراجع ذی‌ربط، نحوه تصویب طرح توجیه اقتصادی و چگونگی اجرای طرح‌های ایجاد و توسعه سامانه‌های حمل و نقل عمومی شهری که نیازمند پرداخت مابه‌التفاوت بهای بلیط موضوع این ماده می‌باشند، از قبیل مدل‌های مشارکت با سرمایه‌گذاران، تعیین منافع حاصل از بهره‌برداری از طرح‌ها اعم از مستقیم و غیرمستقیم، ترتیب وصول منافع، نظارت بر نحوه بهره‌برداری و نگهداری، میزان خطرپذیری (ریسک) و نحوه شمول قانون در مورد طرح (پروژه)‌هایی که در حال حاضر در حال بهره‌برداری در فعالیت‌های موضوع این قانون می‌باشند، مطابق آیین‌نامه‌ای که به پیشنهاد وزارت کشور به تصویب هیئت وزیران می‌رسد، خواهد بود.

تبصره ۲- به منظور افزایش سرمایه‌گذاری و اقتصادی کردن بهره‌برداری بخش حمل و نقل ریلی حومه‌ای، دولت موظف است مابه‌التفاوت نرخ بلیط مصوب و قیمت تمام‌شده را به شرکت‌های ذی‌ربط پرداخت نماید.

ماده ۱۲- دولت مکلف است به منظور ایجاد مزیت رقابتی برای حمل و نقل ریلی مسافری و جبران بخشی از زیان ناشی از جابه‌جایی مسافر در مسیرهای حومه‌ای و تکلیفی برای سرمایه‌گذاری و توسعه حمل و نقل ریلی

۵۳۵۲۷/۱۰۰۵۸۲
۱۳۹۹، ۸، ۱۸

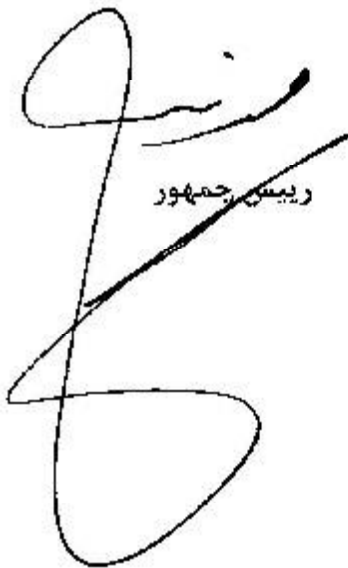
برون‌شهری و حومه‌ای، کمک زیان شرکت‌های حمل و نقل ریلی مسافری دولتی و غیردولتی را در هر سال محاسبه و به وزارت راه و شهرسازی اختصاص دهد.

تبصره- آیین‌نامه اجرایی این ماده توسط شرکت راه آهن جمهوری اسلامی ایران و سازمان برنامه و بودجه کشور ظرف شش ماه تهیه و به تصویب هیئت وزیران می‌رسد.

ماده ۱۲- به منظور اطمینان از صحت عملکرد فنی و ایمنی وسایل نقلیه و واپایش (کنترل) آلاینده‌های هوا و صدا، نظارت بر مراکز معاینه فنی وسایل نقلیه سبک و سنگین و موتورسیکلت‌ها حسب مورد توسط وزارتخانه‌های کشور (سازمان شهرداری‌ها و دهیاری‌های کشور) و وزارت راه و شهرسازی (سازمان راهداری و حمل و نقل جاده‌ای) صورت می‌گیرد. در صورت احراز تخلف مراکز یادشده از ضوابط تأسیس و فعالیت و تعرفه‌های ابلاغی وزارتخانه‌های مذکور، برای بار اول تذکر کتبی و برای بار دوم به بعد متناسب با نوع و تکرار تخلف از ده میلیون (۱۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال تا سی میلیون (۳۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال به ازای هر تخلف جریمه خواهند شد. در صورت تکرار تخلف بیش از چهار بار یا صدور گواهی خلاف واقع، مراجع مذکور مجازند پروانه فعالیت متخلف را از یک ماه تا یک سال تعلیق و در صورت تکرار به صورت دائم لغو نمایند. ادامه فعالیت منوط به پرداخت جریمه مربوط یا خاتمه مدت تعطیلی می‌باشد.

تبصره ۱- وجوه حاصل از جریمه‌های موضوع این ماده حسب مورد به حساب سازمان شهرداری‌ها و دهیاری‌های کشور یا سازمان راهداری و حمل و نقل جاده‌ای نزد خزانه‌داری کل کشور واریز می‌شود تا جهت ساماندهی، کمک به تجهیز، آموزش و ارتقای نظارت بر مراکز معاینه فنی به مصرف برسانند.

تبصره ۲- در صورتی که متصدیان و کارکنان مراکز یادشده عمداً و برخلاف مقررات موضوع این ماده اقدام به صدور گواهی خلاف واقع جهت دارندگان وسایل نقلیه نمایند به حداکثر مجازات جرم صدور گواهی خلاف واقع موضوع ماده (۵۴۰) کتاب پنجم قانون مجازات اسلامی (تعزیرات و مجازات‌های بازدارنده) - مصوب ۱۳۷۵- محکوم می‌شوند.

رئیس جمهور

وزیر کشور
وزیر راه و شهرسازی